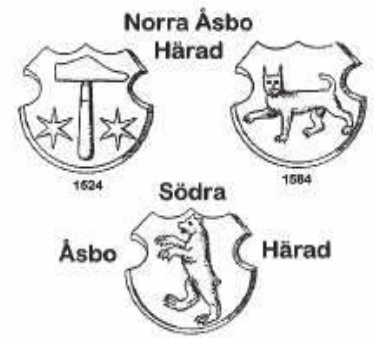

Åsbo Släktblad

*Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare*

årg.23 dec 2010 nr.2

Tema - Längs Rönneå

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt-
och Folklivsforskare
Årg. 23, dec 2010, nr 2

Redaktionen:

Lena Ringbrant Ekelund,
Kamrersg.17, 264 31 Klippan,
tel. 0435-71 10 60 Lre@telia.com
Eivor Johansson, Hjortstigen 16,
260 70 Ljungbyhed tel. 0435-441 447
Barbro Andréll, Fredsg 8, 264 32
Klippan tel. 0435-147 34
redaktionen@asbo-gen.com
Ansvarig utgivare: Bengt Emgård

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
Postadress: c/o Studieförbundet
Vuxenskolan, Box 20, 264 21 Klippan
Besöksadr.: Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån, Klippan
Postgiro: 43 57 62-0
Bankgiro: 5044-2391

Medlemsavgifter 2011

Helår 125 kr
Familjemedlem 50 kr

FÖRENINGSLOKAL

Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån, Klippan

ÖPPET HUS, se programsidan.

I lokalen finns föreningens

ARKIV innehållande:

- Antavlor, bouppteckningar, släktutredningar m.m.
- Böcker för släkt- och folklivsforskare.
- Register över bouppteckningar som tillhört Klippans Tingsrätt.
- Material till försäljning, som t.ex. antavlor, ansedlar, böcker och kompendier.
- Tillgång till datorer, nätverk, släktprogram, mikrokort m.m.
- Medlemstidningar från föreningar.

Här hålls även kurser i släkt- och lokalhistorisk forskning.

Kontaktperson: Barbro Andréll

© Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
och författarna som även ansvarar för
faktauppgifterna i sina artiklar.
Foto: Lena RE om inget annat anges.

INNEHÅLL

Bilder från Rönneå- <i>Barbro Andréll</i>	3
Herrevadskloster - <i>Barbro Andréll</i>	4
Om prammen på Rönneå - <i>Torsten Hannrup</i>	5
Spångens gästgivaregård - <i>Eivor Johansson</i>	9
Sommarvärmen håller i sig- <i>från Mats Pettersson</i> ..	10
Ruthbergstorpet och Elna - <i>Eivor Johansson</i>	11
Lure-Elnas backstuga - <i>Christer Martinsson</i>	12
Släktforskningsprogram - <i>Lena RE</i>	14
Gårdarna och torpen i Vedby- <i>Eivor Johansson</i>	17
Släktforskardagen - <i>Eivor Johansson</i>	19
Sveriges dödbok - <i>Lena RE</i>	20
Lantmäteriets karts katt - <i>Lena RE</i>	21
Tre skräddarfamiljer- <i>Barbro Andréll</i>	23
Emigranttips - <i>Lena RE</i>	23
Vårens program.....	24

Styrelsen 2010

Ordf.	Bengt Emgård, Hörsdal 2361, 264 92 Klippan, tel. 0435-71 19 90
v Ordf.	Lena Ringbrant Ekelund, Kamrersg.17, 264 31 Klippan, tel. 0435-71 10 60
Sekr.	Gertrud Hannrup, Älvdalsg. 11, 264 34 Klippan tel. 0435-123 39
Kassör	Stina Nilsson, Ö Solgatan 4d, 264 34 Klippan tel. 0435-71 11 14
Dataansvarig	Alan Sejrbo-Petersen, Hörsdalsv. 167, 260 60 Kvidinge tel.0435-126 15 Fredric Nilsson, Asterg 12, 267 34 Bjuv tel 042-833 18 Kerstin Persson, Brogårdav. 1, 260 61 Hyllinge tel. 042-22 5368
Suppleanter	Roger Ragnarsson, Fastarp 4460, 264 94 Klippan tel. 0435-212 91
Arkiv	Vivan Bengtsson, Ekoxgatan 3, 264 36 Klippan tel. 0435- 131 97

Hemsida: www.aasbo-gen.com

Webbmästarna Fredric Nilsson & Alan Sejrbo-Petersen
webmaster@aasbo-gen.com

Vår förening är medlems-
förening i Sveriges Släkt-
forskarförbund, Skånes
Genealogiska förbund och
samarbetar med Studieför-
bundet Vuxenskolan
Klippan/Perstorp.

•••••
• Nästa tidning kommer ut •
• i juni 2011. Sista dag att •
• lämna manus är den 15 •
• april. •
•••••

Rönneå, förr en väg att färdas på.....

Carl XV bro, Ängelholm

...idag går vägen över ån

Ängsvägsbron, Ängelholm

Tranarps bro

Bron vid Västra Sömnarslöv

Forsmöllan

Källabro, Riseberga

"Stocken" vid Riseberga kyrka

Herrevadskloster - kort historik

1144-1536 Munkkloster

1536-1658 Dansk Kungsgård

1658- Svensk Kungsgård

Herrevadskloster var ett munkkloster och tillhörde Cistercienserorden som bildades i Citeaux i Frankrike 1098. Klosterreglerna var mycket stränga och man byggde sina kloster på ensliga platser långt från städerna. Under åren 1138-1177 var Eskil ärkebiskop i Norden med säte i Lund. Eskil ägde mark vid Herrevad och genom hans försorg kom 12 munkar hit 1144 från moderklosteret i Citeaux. Med sig hade munkarna sin abbot vid namn Robert och 9 lekmän.

Under nästan 400 år bodde och verkade många generationer munkar vid Herrevadskloster, som efter Dalby var Skånes rikaste. Vid reformationen 1536 ägde klostret ca 350 gårdar. 1536 genomförde Kristian III den Danska reformationen, kyrkans och klostrens egendomar drogs in till staten och Herrevadskloster kom att bli dansk kungsgård.

Mellan 1565-1658 hade danska adelsmän Herrevadskloster i förläning. Den förste hette Sten Bille (1565-1585) och under dennes tid anlades pappersbruk (från vilket Klippans pappersbruk har sina anor) och glasbruk. Sten Bille var morbror till Tycho Brahe, född på Knutstorp i Kågeröds socken och efter sin faders död 1571 under några år bosatt på Herrevad. Det var här på Herrevad som Tycho Brahe en novemberkväll 1572 upptäckte en ny stjärna i stjärnbilden Cassiopeia som han kallade Stella Nova, den nya stjärnan.

Efter freden i Roskilde 1658 blev Herrevadskloster svensk kungsgård. 1690 infördes indelningsverket i Sverige och Herrevadskloster blev översteboställe för Norra Skånska Kavalleriregementet un-

der 1692-1727, då överstebostället flyttades till Tomarps kungsgård.

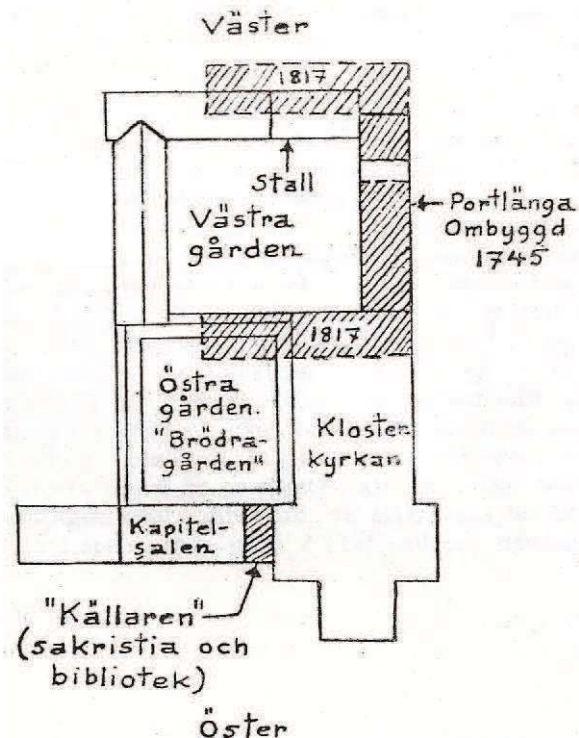
I början av 1800-talet revs de gamla klosterbyggnaderna och den nya Borgen uppfördes 1816-1819. 1902-1957 var Herrevadskloster remontdepot för uppfödning och dressyr av häster till svenska armén.

Efter tiden som remontdepot har Krigsflygskolan i Ljungbyhed disponerat lokalerna fram till sin avveckling.

Källa:

Folder sammanställd av Bertil Eliasson.

Barbro Andréll

Skiss över hur klostrets byggnader legat i förhållande till de byggnader som finns idag.

Bild från artikeln "Cistercienserklostret i Herrevad" av Harald Olsson.

OM PRAMMEN (PRÅMEN) PÅ RÖNNEÅ

Av Torsten Hannrup

Det är en vacker vårdag år 1624. I grannlandet Sverige regerar kung Gustaf II Adolf, och i vårt land, Danmark, Christian IV. Du har gått från Gråmanstorps by ner till Rönneå en bit uppströms Tommarp för att vittja mjärden du lade i ån i går kväll. Just när du skall skjuta ut din eka lystrar du. En häst gnäggar. Snart börjar du höra hovtramp. Runt en åkrök uppströms dyker efter någon minut ett par lurviga hästar upp på den väl upptrampade stigen, som löper längs den motsatta stranden. En man går bakom dem och håller i tömmarna. Men det är inte en vagn hästarna drar. De drar i ett par kraftiga rep, som är fästade i en stor, flat pråm med spetsig för. Pråmen verkar vara drygt 3 m bred och 16 – 17 m lång. På den står två karlar med långa stakar, som de använder till att hålla den tungt lastade pråmen från stranden.

Skildrar det du just läst något som verkligen kunde ha hänt, eller är det ren fantasi? Fanns det pråmtrafik på Rönneå för 400, ja kanske för 6 – 700 år sedan? Jag skall försöka visa, att det faktiskt var så.

En knapp kilometer uppströms den gamla Sönnarslövsbron rinner Klövbäcken ut i Rönneå. Följer man bäcken uppåt, kommer man efter ca 400 m till en länga på vänster sida. Den är allt som finns kvar av den gamla lilla gården **Eljahus**, som också kallats **Dragarehus** (uttalat **Drarhus**). Enligt Skånes ortnamn, Serie A Bebyggelsenamn, del 18 Södra Åsbo härad, utg. 1962 och författad av Bertil Svensson och Sven Benson, torde förleden åsyfta **pråmdragare**, som haft sin bostad här. Förbi Dragarehus går en mycket gammal väg, som utgår från stora landsvägen några hundra meter öster om Sönnarslövs by, passerar Klövbäcken på en liten träbro vid gården och sedan fortsätter österut mot platsen för pappersbruket Klippan och Forsby. Bron fanns enligt beskrivningen till Skånska Rekognosceringskartan 1819. Längre tillbaka har det nog funnits ett vadställe på platsen. Kunskapen om att det bott pråmdragare på Drarhus lever kvar i folktraditionen, men **finns det några skriftliga belägg** för gammal pråmtrafik på Rönneå?? - Jag tror mig ha funnit **tre sådana**.

1) I boken **Helsingborgs Län** (innehållande Räkenskaper 1582/1583, Jordebok 1583/1584 och **Extraskattemantalslängd 1584**), utgivna och kommenterade av Ola Svensson 2001,

fann jag i den tredje avdelningen följande uppgifter om (Västra) Sönnarslövs socken, i vilken Dragarehus ligger:

Søndersløf Sogen.

Leibønnder = *arrendebönder*

Knud Kieldtzønn i Søndersleff
Hanns Bendtzønn
Tyge Hannsønn
Niels Pedersønn
Eschild Nidsønn
Oluff Schredder
Annders Schredder
Mogenns Schegge
Oluff Jepsønn
Jørgenn Madtzønn i Scheningtorp
Jffuer Nielsønn i Støcherup
Jens Morthensønn i Forsby
Erich Suendtzsønn
Peder Michilsønn
Morthen Nielsønn
Hanns Bendtzønn i Kumle
Oluff Nielsønn i Kriege
Mogenns N. i Suenstrup
Anders i Klintherup
Jøenn Andersønn i Høier
Peder Joensønn
Joenn i Knudstorp

Gordmendtt = *gårdmän, bodde på en mindre gård, ofta avsondrad från större gård*

Morthenn Bendtzønn i Søndersløff
Jenns Suendtzsøn
Gunder Mogensøn
Lauriz i Stocherup
Trud Morthensønn i Forsbye
Bendt Niesønn
Niels Draffer
Oluff Morthensøn i Krige
Anders i Krigebjerg
Peder Joensønn i Molledall
Suend Poulsønn i Suenstorp
Peder Odsønn i Høier
Oluff Schomager Jbidem
Nids Kieldersuend i Egitt

Møllere

Lauge Mogennsønn i høier bruger Aull
Laurizs Bendtzønn Jbidem Jngen Aull

"Niels Draffer är säkerligen synonymt med Niels Drager (Dragare)."

Skånsk Rekognosceringskartan

Gåramålning av Eljahus (Drarhus) och Eljahult

2) Uppgifter funna i **Kancelliets Brevbøger** för åren 1551 – 1660. De är utgivna i 39 band åren 1885 – 2006 (ca 28000 sidor!), innehåller skrivelser från den danska centraladministrationen och är försedda med person-, ort- och sakregister.

18. Jan. 1621 (Kbhvn). Miss. til Hr. Anders Bilde. Da Kongen har bevilget, at **Jacob van Eisen, Kobbersmed**, maa **bruge Bondegaarden Stakkerup** ved Kobbermøllen i Helsingborgs Len, kvit og frit, mod paa sin egen Bekostning at lade **Prammen** føre fra Kobbermøllen til Engelholm og tilbage igen og ud- og opføre hvad der skal og kan føres med Prammen til Kobber- og Messingværkets Fornødenhed, skal Anders Bilde give den i Stakkerup boende Bonde Ordre til at rette sig herefter og indrømme Jacob van Eisen Stakkerup, hvorefter Anders Bilde igen skal skaffe Bonden en anden Gaard, som han kan være fornøjet med. Endvidere skal han give de Bønder, der tidligere have ført Prammen frem og tilbage, Tilhold om at udrede al den Landgilde og anden Rettighed, som hidtil er gaaet af Stakkerup, i Betragtning af, at de herefter blive forskaaned for Prammen.

Översättning: 18 januari 1621 (Köpenhamn). Missiv (Skrivelse) till Herr Anders Bille. Då Kungen har beviljat, att Jacob van Eisen, Kopparsmed, får bruka bondgården Stackarp vid Kop-

parmöllan i Helsingborgs Län, kvitt och fritt (utan avgift, gratis), mot att han på sin egen bekostnad låter föra **Pråmen** från Kopparmöllan till Engelholm och tillbaka igen och ut- och uppföra det som skall och kan föras med Pråmen till Koppar- och Mässingsverkets behov, skall Anders Bille giva den i Stackarp boende bonden order att rätta sig härefter och avstå Stackarp till Jacob van Eisen, varefter Anders Bille skall skaffa bonden en annan gård igen, som han kan vara nöjd med. Vidare skall han giva de bönder, som tidigare har fört Pråmen fram och tillbaka, tillsägelse (åläggande) att erlægga allt det landgille (arrendeavgift) och annan rättighet, som hittills har gått av från (= de sluppet betala till?) Stackarp, med hänsyn till att de härefter blir förskonade (befriade) från Pråmen.

Kommentar: Anders Bille (Bilde) till Rosendal (som han byggde) var länsherre och slottsherre på Helsingborgs slott 1611 – 1629. Blev 1616 av Christian IV utnämnd till riksråd och dubbad till riddare. Då han lämnade Helsingborgs slott fick han Herrevads kloster i förläning. - Det låg i tiden att kungen (kronan) lät bygga eller reparera pråmar, som behövdes för tunga transporter på grund av de oftast urusla vägarna och ännu fåtaliga broarna.

Exempel på detta är det ganska gott om i Kancelliets Brevbøger. Den 27

november 1618 fick Anders Bille order om att medan vinterföre rådde låta hugga timmer till två pråmar att brukas i Engelholms Å (Rönneå), föra timret till Engelholm och där låta bygga pråmarna till lägsta kostnad. Dessa två pråmar var nog avsedda för transporter mellan staden och åmynningen. Den som bönder i Stackarp förde hade tydligen funnits sedan lång tid tillbaka. På Herrevads kloster, som före reformationen 1536 dominerade i trakten och ägde flera gårdar i Västra Sönnarslövs socken (bl a Stackarp), hade man säkert behov av en pråm, och likaledels på Tommarp (med anor från 1300-talet), Bjersgård (där Laxmand Gyldenstiern drev en hammarsmedja 1622 – 1644) samt Järnhyttan (längre fram Kopparmöllan) vid Stidsvig, som var igång åtminstone från slutet av 1400-talet och behövde ha tillgång till tunga transporter vid leverans till Köpenhamn.

Den 11 mars 1619 förpliktade sig Jacob van Eisen att leja (arrendera) den Koppar- och Mässingsmølla i Skåne, som Kungen skulle låta uppföra. I arrende skulle han betala räntan på den summa, som det kostade att bygga møllan med bredvid liggande hus samt skaffa redskap till den. Var skulle den byggas? – Det har spritts felaktiga uppgifter om att den byggdes i nuvarande Stackarps by. Läget var istället detsamma som för det pappersbruk, som byggdes 1637, varvid de gamla, då förfallna byggnaderna på Koppar- och Mässingsverket delvis användes. På platsen lever ju fortfarande Klippans pappersbruk kvar!

I ett tingsvittne (= tingsintyg) från 1 juli 1635, som jag hittat i Bjersgårds arkiv på Krapperup, E:l, omtalas "Mester Kortt paa Kongl Maijtz Kobber Mølle wid Klippen". Det torde vara första gången som det blivande ortnamnet nämns! Det tidigare äldsta belägget är från år 1649, då "papiermøllen på Clippen" omtalas i ett brev.

Att det krävdes omfattande transporter av byggnadsmaterial vid uppförandet av verket förstår man av de två kontrakt, som kungen den 26 juni 1619 slöt. **Timmermannen Abraham Kruch** skulle få 300 Riksdaler för att tillhugga och uppsätta allt det trävirke,

som behövdes i de två möllorna. Dock skulle kungen skaffa honom det behövlige timret till platsen. Sparrar och läkten skulle sättas upp. I **Kopparmöllan** skulle han (och hans anställda) tillhugga och sätta in 4 axlar och 4 möllehjul med rännor. De 3 axlarna skulle vardera kunna driva 2 par bälgar, och den fjärde axeln den stora hammaren och en "djuphammare". I **Mässingsmöllan** skulle också sättas in 4 axlar med hjul, rännor och annat tillbehör. De 3 axlarna skulle vardera kunna driva 3 hammare, och den fjärde axeln 3 stampar (vadmalstampar?) och en mjölkvarn. Dörrar och fönster skulle sättas in.

Byggnadernas storlek omtalas i det kontrakt som samma dag slöts med **Murarmästaren Martien Raickel**. Han skulle för 1000 Riksdaler (en stor summa) från grunden uppmura möllorna. **Kopparmöllan** skulle (med nutida mått) vara ca 27 m lång och 13 m bred. Grunden oräknad skulle murarna vara 4 m, men utmed vattnet 5 m höga. 3 skorstenar, 2½ x 3½ m, skulle muras och uppföras genom taket till nödvändig höjd. **Mässingsmöllan** skulle vara 18 x 7 m. 3 skorstenar skulle muras. Allt skulle uppmuras av gråsten med undantag av skorstenarna, som skulle vara av tegel. Murarmästaren skulle själv låta gräva grundvalen och lägga grunden fast. Inuti byggnaderna skulle muras skiljeväggar. Kungen skulle låta föra gråsten till platsen och låta klyva den, samt föra dit kalk.

Den 18 januari 1621 utfärdades ytterligare en skrivelse till Herr Anders Bilde som omtalar pråmen i Rönneå. Den lyder:

Da **Jacob van Eisen, Kobbersmed** i Helsingborgs Len, med Kongens Bevilning har solgt det Kobber, der kan sælges i Kobbermøllen, til en **flensborgsk Købmand**, skal Anders Bilde have flittigt Tilsyn med Kobbersmeden, saa intet, hverken færdiggjort eller Rukobber, forvendes, udskikkes eller bortkommer, men bliver leveret til Flensborgeren, alene til Bedste for Kongen. Han skal akkordere med de **Bønder**, der tidligere have ført Prammen ved Kobbermøllen frem og tilbage, om de godvillig ville vedligeholde de

Reb, hvormed Prammen er fremført, Han skal skaffe Kobbersmeden frit og nødtorftigt Tømmer til Prammens Reparation og Bygning i Skovene, naar det gøres nødvendigt.

Översättning: Då Jacob van Eisen, Kopparsmed i Helsingborgs Län, med Kungens tillåtelse har sålt det koppar, som kan säljas i Kopparmöllan, till en flensburgsk köpman, skall Anders Bille ha flitig uppsikt över Kopparsmeden, så att intet, varken färdiggjort eller obearbetat koppar ("råkoppar") frånges (berövas), utskickas eller bortkommer, utan blir levererat till flensburgaren, uteslutande till Kungens bästa. Han skall underhandla (ackordera) med de bönder, som tidigare har fört pråmen vid Kopparmöllan fram- och tillbaka, om de godvilligt (frivilligt) ville vidmakthålla (hålla i ordning, "underhålla") de rep, varmed pråmen blir framförd. Han skall skaffa kopparsmeden fritt och nödtorftigt ("sparsamt med") timmer i skogarna till pråmens reparation och byggande, när det blir nödvändigt.

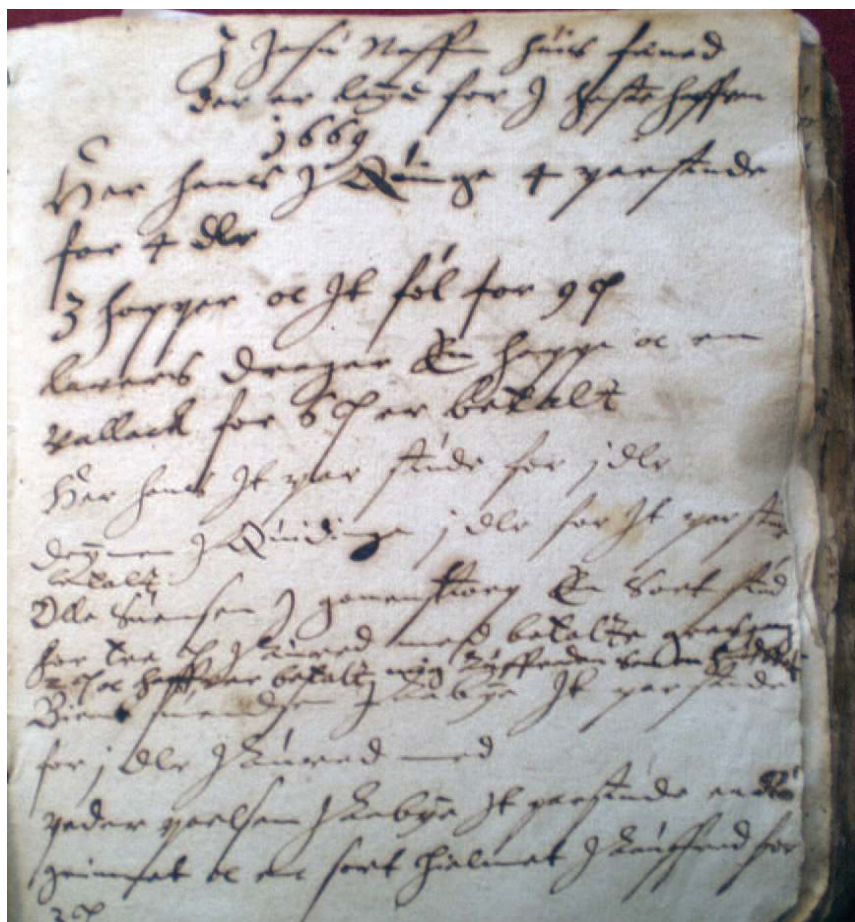
Kommentar: Det verkar nästan,

som om samma bönder får fortsätta som pråmdragare. De hade ju vanan inne.

3) Jungfru Lene (Lena) Gyldenstiern köpte Bjersgårds Herrgård av sin far Laxmand år 1650, men skötte godset redan från 1645 och ända till sin död i Gråmanstorps prästgård 1679. I Bjersgårds arkiv på Krapperup, förvaras under C I:18 ett par av hennes innehållsrika städsmålsböcker. Städs mål betyder arrende, och i böckerna skrev Lene Gyldenstjerne in vilka gårdar hon lejde ut och till vem, samt villkoren för arrendet. På Bjersgård fanns ovanligt stora beteshagar, och i synnerhet till en av dem, Hästhagen söder om Penarp, tog man emot betesdjur mot betalning av folk från ett ganska vidsträckt område. Även sådant bokfördes. Här följer en sida från **1669** ur en av Lena G:s städsmålsböcker, rörande just Hästhagen (*Bild nedan*):

Renskrift:

I Jesu Naffn huis fined Der er leyd for I heste haffven 1669 Her Hans I Quinge 4 par stude for 4 dlr 3 hopper oc It föl for 9 mark **larers Drager En hoppe oc en Vallack for 6 mark er**

betalt Her Hans It par stude for j dlr Deynen I Quidinge j dlr for It par stude betalt Olle Suensen I gomenstorp En Sort stud for tre mark I Aurad med betalte gresgang 2 mark oc haffver betalt mig Auffraden Som om [??] Bient suendsen I Aabye It par stude for j dlr I Aurad med peder poelsen I Aabye It par stude en Rö grimmet oc en sort hielmet I Aauffrad for 2 mark

Översättning:

I Jesu Namn vilken fänad (djur) som det är lejt (uthyrt) till i hästhagen **1669** Herr Hans i Qvidinge 4 par stutar för 4 daler 3 ston och ett föl för 4 mark

Larers (Lars) Dragare ett sto och en vallack för 6 mark är betalt

Herr Hans ett par stutar för 1 daler för Ett par stutar betalt Degnen (Klockaren) I Quidinge 1 daler för Ett par stutar betalt, Olle Suensen i Gråmanstorp en svart stut för tre mark i avrad (arrende) med betalt bete ("gräsgång") 3 mark och haver betalt mig avraden som om ?? Bient (Bent) suendsen i Åby Ett par stutar för 1 daler I avrad med peder poelsen I Åby Ett par stutar en Rödgrimmad (strimmad, randig) och en svartbläsig (svarthjälmad) I avrad för 2 mark

Kommentar:

Lena Gyldenstiern var mycket religiös och inledde med "I Jesu Namn" i olika sammanhang.

Herr Hans är kyrkoherden i Kvidinge. Kyrkoherdarna var vid denna tid lika mycket bönder som präster. De i Gråmanstorp, Östra Ljungby och Munka Ljungby hade ofta djur på bete i Bjersgårds hästhage.

Lars Dragare kommer med stor sannolikhet från Dragarehuset i Sönnarslöv. Sönnarslöv var på den tiden annexförsamling till Kvidinge. Både Herr Hans och klockaren kom från den senare församlingen.

Hur kunde pråmen på Rönneå ha sett ut? – Jag googlade på "Fartygsfynd vid Falsterbonäset" och hittade följande bild på en pråm från 1300-talet, som var 18 m lång och 3,6 m bred och hade spetsig för. Denna pråm hade nog använts i den s k Ammerännan,

Pråm - påträffad under utgrävningen av Falsterbo borg. Endast botten av skrovet bevarat. Från 1300-talets första del eftersom den låg under fundament för borgvallen. 18m lång och 3,6m bred.

(Bild och text från www.axelnelson.com)

en smal, troligen grävd kanal genom näset (en tidig föregångare till Falsterbokanalen). – Pråmen i Rönneå kan ha haft ett liknande utseende.

När jag googlade på **Graften** (en 12 km lång kanal från Härnestad vid Helgeå till åns gamla utlopp i Åhus), och fortsatte under **Graften – Wikipedia**, fick jag upp följande:

"Denna kanal trafikerades från 1700-talet och en bit in på 1900-talet av **hästdragna, handstakade** pråmar...." - Jag tror att man även i Rönneå **stätt på** pråmen och med stakar hållit den från stranden.

Var lastade man pråmen? - Den kunde inte föras ända upp till Kopparmöllan, eftersom det ca 2 km nerströms, nedanför den nuvarande Kraftverksdammen, fanns en kraftig fors, omöjlig att passera med pråm. Man har nog fått använda häst och vagn från Kopparmöllan till Dragarehus, ca 4 km. På ekonomiska kartan från 1920-talet syns en markväg norrut från Dragarehus (Eljahus), vilken slutar omedelbart öster om Klövbäckens utlopp, där på- och urlastning nog har skett. Andra troliga lastställen nerströms är vid Sönnarslövsbron,

som långt tillbaka låg längre nerströms än nu (nära Bäljaneås utlopp), vid Tommarp och vid Tranarp.

När kunde pråmen användas?

Höjdskillnaden mellan vattenståndet vid Klövbäckens utlopp och det vid Engelholm är ytterst liten, **bara ca 2½ m !!** Vid snösmältning på våren, vid ihållande regn och vid långvarig stark västlig vind, då vattnet i Skälderviken stiger och pressar tillbaka åvattnet, översvämmas stränderna på långa sträckor. Då har pråmtrafik varit omöjlig.

Hur länge fortsatte pråmtrafiken?

Troligen till början av 1700-talet, då vägarna började förbättras. Inga spår efter någon pråmdragare finns i kyrkböckerna från Västra Sönnarslöv.

Det är underligt att föreställa sig, att det i flera hundra år funnits en över 3 mil lång pråmdragarstig längs Rönneå, men så har det faktiskt varit!

PS. Det gamla Drarhus förstördes i en brand orsakad av blixtnedslag i juni 1935. Endast en del av den gamla uthuslängan stod kvar efteråt. På senare år har den restaurerats av den nuvarande ägaren, Karl-Åke Pettersson, som vårdar platsen pietetsfullt. Kanske har någon av de sista pråmdragarnas hästar stått i längan?

Vår värderade föreningsmedlem **Lars-Erik Jönsson** bodde då Drarhus eldhärjades på Fruemölla, ca 400 m uppströms Klövbäcken. Som sed var vid eldsvåda kom grannarna springande för att hjälpa till att släcka. Lars-Eriks mor (vid namn Syster) tog sin knappt två månader gamle son i famnen och skyndade åstad. Efter branden fick hon en ordentlig utskällning av Lars-Eriks synnerligen vidskepliga faster Estrid på Knutstorp. Varför? - Jo, Syster borde begripit hur farligt det var att låta ett så litet barn se eld!! Det visste väl alla, att det då var stor risk för att barnet blev "konstigt i huvet"!!

(Som tur är, verkar väl Lars-Erik ha klarat sig undan större men av händelsen!!(?:) * * *

Spångens Gästgivaregård

"Längs Rönne å".

För mig som är bosatt i Spången, Ljungbyhed var ju mitt bidrag på nämnda tema ganska självklart. Alla som någon gång varit på Spångens Gästgivaregård eller passerat förbi där vet, att närmare Rönne å är svårt att komma. Men ån rinner vanligtvis lugnt och sävligt förbi utan att göra alltför stort väsen av sig på sin väg till havet.

Gästgiveriet har en lång tradition bakåt i tiden. Platsen där det ligger började som en marknadsplats, Spånga torg, där bönderna runt omkring sålde kreatur och produkter från sina gårdar. Där fanns då också en "krued", krogstuga, Spångkrogen, där affärerna kunde göras upp vid s.k. "ligköb", vilket innebar att man bekräftade affären över någon slags förtäring av mat och dryck. Spånga torg var förmodligen en ganska central plats för ortens affärliv och ett välkommet avbrott i vardagslunken när det var marknadsdagar där. Området kring Spången har ändrats en hel del sedan bönderna spankulerade omkring och tittade, kände och värderade djuren de var spekulanter på och där det såldes produkter på marknadsdagarna som ägg, bröd, potatis och diverse annat som gårdarna producerade. Likheten med dagens ställe är nog den att det både då som nu inmundigades en och annan öl och sup.

Den första källarmästaren som kom till Spången var traktören Pål Lundberg år 1846. År 1856 lämnade Lundberg in en ansökan om att få utvidga krogen till gästgivaregård. I ansökan fanns uppgifter om de hemman som skulle hålla hästar till skjuts, om den ansökta ändringen från krog till gästgivaregård blev beviljad. Hans ansökan blev emellertid överklagad och det dröjde ända till december 1858 innan utslag i kammarkollegiet avgjorde ärendet till Spångens fördel. När Spången övergick från att vara

Spångens gästgivaregård

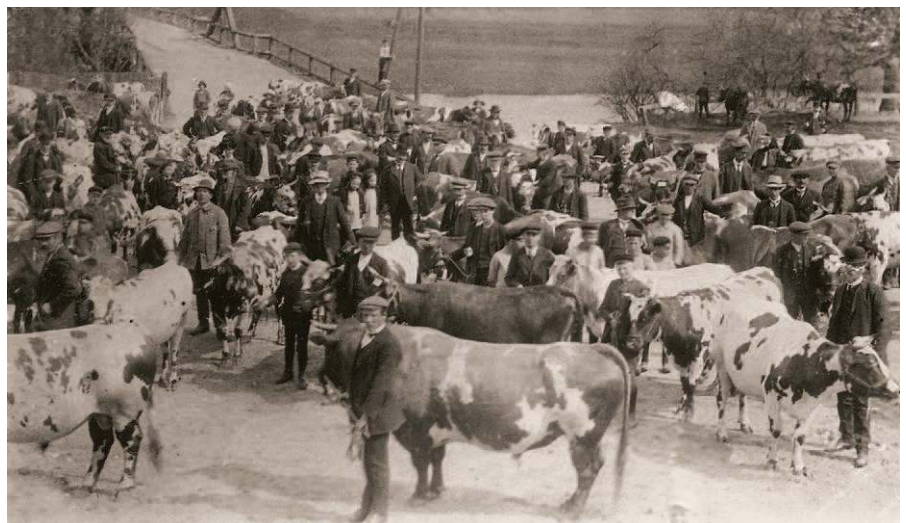
krog till Gästgivaregård blev den samtidigt ordinarie station för postdiligensen mellan Klippan och Höör.

Spången hade vid denna tid hård konkurrens av Herrevadskloster där militären var förlagd. Det fanns även s.k. marketenteribodar vid militärförläggningarna där öl och brännvin såldes och även de gårdar där man skap inkvarterades förutsatte att de kunde sälja div. förtäring i fast och flytande form.

Efter diverse processer blev det bestämt att man för att få tillhandahålla "flytande" förtäring måste ansöka om rättigheter. Säkerligen blev det ett, inte speciellt populärt,

beslut då många tillverkade sitt brännvin själv och kunde göra sig extra förtjänster på det. I Ljungbyhedstrakten var det mestadels det stora bränneriet i Brandsberga som levererade brännvin till gästgiverier och krogar. Brännvinet mättes upp i mått av bleck eller koppar. Storleken på måttet varierade från "5-tummare" upp till "20-tummare". En 5-tummare motsvarade ungefär 3 rejäla supar och på "krued" i Spången kunde man få en kopp kaffe och en "fem-tummare" för facila 12 öre. Jag vågar inte ens gissa vad det skulle kosta idag.

Att skriva om Spången och inte nämna Edvard Persson känns nästan

Kreatursmarknad i Spången.

omöjligt. I slutet av 1930-talet spelade han in filmen "Kalle på Spången" där och jag tror att man, utan att överdriva, vågar påstå att han därmed skapade ett fantastiskt varumärke för gästgivaregården. Än idag kan man avnjuta Edvard Perssons sånger där samtidigt med en god lunch. Men Edvard har fått konkurrens av andra sångare. Allsång på Spången har börjat bli ett begrepp och något som blivit en av sommarens stora begivenheter i Ljungbyhed där kända artister drar igång sångsugna skåningar.

Från det att den första traktören Pål Lundberg kom till Spångkrogen till dags dato har det runnit mycket vatten under "Spångabron" och ett flertal ägare/krögare haft ägarskapet till Spångens Gästgivaregård. Idag har vi, sen några år tillbaka, ägarparet Monika och Martin Olsson som framgångsrikt driver Spången. De flyttade med sina två barn hit från Falkenberg och har genom företagsamhet, idériokedom och hårt arbete fått den gamla, anrika gästgivaregården att bli än mer blomstrande. Närheten till ån har ju bl.a. gett sommarens många kanotister ett naturligt rastställe och med både restaurang, hotellverksamhet och konferensmöjligheter är utbudet klart större idag än när det bara låg en "krued" här.

Källor:

*Samtal med och info från Monika och Martin Olsson, Spångens Gästgivaregård
Patrik Hallers bok – Bondeliv i Riseberga och
Lägerliv på Ljungbyhed
Bilder från Bygdeband*

Eivor

Sommarvärmen håller i sig

Vi tackar för följande bidrag från "den lille grabben i en vassrugge".

(Avskrift av texten under bilden t.v.)

Badmöjligheterna i Klippan är inte många, men det varma vädret lockar i alla fall ut klippanborna till de få badplatser som finns i Klippans omedelbara närhet. Kraftverksdammen är ett kärt tillhåll för många, speciellt bland de yngre.

Just nu, när värmen är mer ihållande än på mycket länge, så dras en hel del klippanbarn ner till kraftverket för att svalka sig i det svala vattnet. NST:s fotograf passade på att fotografera en av de allra minsta "badgästerna", lille klippangrabben Mats Petersson i en vassrugge där nere. *(UR NST den 4 juli 1958)*

***Badande familjer i Kraftverksdammen, eller Kraftis, som vi sade.
Fotograf: Egon Rangbo, tagna i juli 1958.***

Ruthbergstorpet och Elna Eskilsdotter

av fastigheten enligt det som kallades "ensittarlagen", sålde Elna torpet till sin son **Salomon Ruthberg** med förbehållet att hon skulle få bo kvar där livet ut. Det gjorde hon också, med undantag för den allra sista tiden i livet då hon bodde hos sin dotter Amelie, som blir Christers släktgren, och måg i Penarp. Elna Eskilsdotter dog 1941, 90 år gammal.

Man inser lätt att det var spännande för Christer när han blev ägare till sitt "släkttorp". Vid renovering av en vägg inomhus hittade han en del gamla tidningsurklipp uppsatta på en s.k. "bålevägg". Det äldsta urklippet var från 1865 och dessutom fanns förstasidan från tidningen Arbetsrebladet tryckt 1877. Med hjälp av pensel och vatten lyckades Christer ta loss sidan och den hänger numera bakom glas och ram.

Vi vill tacka Christer Martinsson för att han så frikostigt delat med sig av forskningen om bl.a. sin mormors mormor Elna Eskilsdotter och att han lät oss besöka hennes (numera hans) stuga.

Eivor

Hjördis och Christer studerar det gamla fotot på gården.

Vid släktforskardagen i oktober talade Lena och jag om olika tänkbara artiklar att ha med i vår tidning och Lena nämnde att det funnits en artikel för några år sedan där en man funnit sin mormors mormors torp och som Hjördis Nilsson visste mer om. Hon berättade det hon visste om huset och **Christer Martinsson** som nu äger det. (se Christers egen artikel om förvärvet av torpet) Vi tyckte det lät så intressant att vi ville se huset med egna ögon. Hjördis förmedlade kontakten med Christer och en kylig, men vacker, höstlördag tog vi oss upp till Ruthbergstorpet i Linneröd. Där låg den gamla stugan, ganska ensligt belägen, men vackert inbäddad i skogen.

Christer berättade att innan hans mormors mormor, **Elna Eskilsdotter**, bosatte sig på torpet med sina barn var det en smed, Johannes Holmberg, som ägde det och hade sin verksamhet där. Rester av smedjan finns kvar och även matkällaren samt några andra byggnader av okänt ursprung och användning. Själva stugan är omgjord och moderniserad en del av de olika ägarna, men man kan ändå ana hur Elna en gång hade det.

Elna Eskilsdotter föddes år 1851 i Lurebygget i Perstorps församling, dotter till Eskil Jeppsson och hans hustru Elna Bengtsdotter. Elna gifte sig sedermera med den trettio år äldre **Ola Svensson** och de var skrivna som jordtorpare i Tostarp där de fick tre barn. Vid 60 års ålder dog Ola år 1882 och vid folkräkningen 1890 är änkan Elna fortfarande skriven som jordtorpare i Tostarp men hade då fått ytterligare två barn (fader okänd).

1896 upprättas ett köpekontrakt där Elnas och Ola Svenssons tre barn köper en torpbyggnad av **Nils Andersson** i Linneröd. Stugan upplåter de till sin mor Elna Eskilsdotter. Man kan utläsa av köpekontraktet att Elna redan bodde i stugan när kontraktet skrevs. Det framgår även av kontraktet att tomten inte ingick i köpet utan Elna fick arrendera denna till ett pris av 2 kronor/år. Vid folkräkningen år 1900 är Elna skriven som hushållerska hos hemmansägare **Nils Andersson** och har fått ytterligare två oäkta barn. Noterbart är att de fyra sista barnen som i kyrkböckerna står med epitetet "okänd fader" har efternamnet Nilsson!

År 1934, i samband med avstyckning

Lure-Elnas backstuga i ännu en generation

I början av förra seklet skickade Lure-Elna i Linneröd ett foto, föreställande sig själv stående utanför sin backstuga, till barnbarnet "gossen Tage Karlsson" i Penarp. Hundra år senare blir denna hälsning anledningen till att jag blir backstugusittare i min mormors mormors gamla torp.

Ja, släktforskning kan ta sig många uttryck och började för mig med att jag i slutet av 1980-talet bokade en tid vid en mikrofilmsläsare på biblioteket i Hässleholm. Fascinationen över att känna fläkten av historiens vingslag och sakta bygga upp en bild av de rötter som hänger ihop med min person har sedan aldrig lämnat mig.

Den första vetskapen om min mormors mormor Elna Eskilsdotter fick jag för många år sedan via min mormor som på sin tid visade ett foto på en liten stuga med några människor i förgrunden. På baksidan utformat som ett vykort stod att läsa: "Till gossen Tage Karlsson på födelsedagen..." Hon pekade och förklarade att "Tage var min bror och det är min mormor Elna som står utanför dörren. Hon bodde i den backstugan i Linneröd och jag brukade cykla dit från mitt föräldrahem i Penarp".

Ja sedan blev det inte så mycket mer. Mormor Ada hade inte för vana att prata så mycket om släkten och det gick några år. I min forskning började jag efterhand komma till denna gren och i husförhörslängderna fann jag snart Elna Eskilsdotter och den trettio år äldre maken Ola Svensson boende i Tostarp med barnen Salomon, Amelie (som var min mormors mor) och Elise.

Efterhand som jag fördjupade mig i mormors släktgren från Vedby och Gråmanstorp och även lånade ihop mormors gamla fotoalbum hittade jag Åsboföreningens hemsida på nätet. Bildforumet verkade intressant så jag scannade och lade upp en del av mina "mormorsbilder". Bland dessa fanns bland annat den fina backstugan som en gång i tiden funnits i Linneröd.

Jag minns att jag i samband med en biltur med syfte att leta upp hus med anknytning till släkten även besökte Linneröd i ett fåfängt försök att få syn på en backstuga.

Initiativet att lägga upp bilderna på Åsbobyggdets hemsida blev, skulle det visa sig, startskottet till en spännande utveckling. Efter en tid fick jag ett mail från Hjördis Nilsson som via min beskrivning trodde sig veta var torpet låg och som hade bebotts av Elna Eskilsdotter, eller Lure-Elna, som hon allmänt hade kallats. Det lät förstas helt otroligt att torpet skulle finnas kvar men med Hjördis hjälp genomfördes ganska snart ett besök. Jag kom till en lite sned och vind stuga, delvis inbyggd i backen och med en fantastisk charm. Men framförallt så svindlade tanken vid att detta skulle vara backstugan, till

Elna, Salomon Ruthberg och troligen Salomons hustru.

vilken min mormor cyklade som barn, för att hälsa på sin mormor.

Nu började också bilden klarna när det visade sig att mannen som bodde i backstugan var hyresgäst och att ägaren hette Jan Ruthberg. Jan är nämligen ättling till Salomon Ruthberg – storebror bland Elnas barn som jag tidigare funnit i husförhörslängderna. Jag åkte och hälsade på Jan i Helsingborg strax innan jul för att prata släkt och titta på mer fotografier. Jag var naturligtvis mycket tillfreds - det här var ju en fantastisk och oanad framgång i forskningen.

Bara ett par månader senare ringde Jan upp mig och berättade att hans hyresgäst efter drygt femton år nu skulle flytta. Han förklarade att han, av sentimentala skäl, aldrig velat sälja torpet men samtidigt gjort det, som han uttryckte det, enkelt för sig genom att hyra ut. Men nu krävdes en ny lösning och han hade naturligtvis inte kunnat undgå min fascination över torpet. En diskussion om hur vi skulle kunna hitta någon lämplig lösning inleddes. En diskussion som till slut ledde till att jag fick möjlighet att bli ny ägare och att som fjärde generation "ta över stafettpippen". En möjlighet som jag absolut inte kunde motstå.

Som sagt släktforskning tar sig ofta många uttryck, och att läsa i gamla arkiv för att samla årtal och namn är bara en del i arbetet. De flesta forskare är säkert eniga om att fördjupade kunskaper om levnadsöden – det man brukar kalla för "kött på benen" - är viktigt. Och utöver grundforskningen i arkiven är det alltid nyttigt att utnyttja kontakter, vara social och att våga ställa frågor. I mitt fall ledde detta till att jag både fick kött på benen och ett torp på halsen. Ett stort tack till Hjärdis och Åsboföreningen som ju faktiskt gjorde denna solskenshistoria möjlig. Sedan återstår att se hur jag kommer att förvalta släktklenoden som det faktiskt är i mina ögon. Men det är en helt annan historia.

Christer Martinsson

Utdrag af inteckningsprotokollet hållet vid lagtima vårtinget med Norra Åsbo Härad den 14 Februari 1899

Under anhållan om inteckning uti 1/32 mantal N-o 3 Linneröd inlämnade

Sakföraren Emanuel Olsson i Svarfvarboden ett så lydande

Kontrakt

Till enkan Elna Eskilssons barn i Tostarp i Perstorps socken Salomon Olsson Ruhtberg, Amelie Olsson och Elis Olsson försäljer jag under tecknad den torpbyggnad med smedja och källare inberäknat allt som förut ägts av smed Johannes Holmberg beläget å mina ägor under N-o 1 1/32 mantal Linneröd för öfverenskommet pris Etthundra /100/ kronor som redan äro betalda alltså härmed kvitteras. Härjämte bortarrenderar jag till ofvannämnda enkan Elna Eskilsson i Tostarp under hennes återstående lifvstid den inhägnade jordtomten som förut tillhört nu försålda hus, innehållande i areal cirka *elfva kappland*, dessutom den jordtomten söder om byggnaderna i rak linje från den vestra smedjegaveln intill Sven Perssons rågång, sedan från den punkten fram till trädgården vid huset, allt intill Sven Perssons ägor.

Allt mot följande vilkor *neml*.

1. Byggnader och ägendom som redan är emottagen och tillträdd, skall för jorden till hemmansegaren i årligt arrende betalas två /2/ kronor, som förskotts erlägges den 25 mars hvarje år räknat från den 25 mars 1896

2. Arrendatorn skall *sjelf hålla stängslarne i fullgått stånd* under arrendetiden (omkring jordtomten) Jorden får under arrendetiden brukas efter eget godtfinnande.

3. Arrendatorn erhåller fria vägar öfver mina ägor, *den som dessutom begagnas väg* samt fri tillgång till

brunn och källa för vattenhemtning.
4. Detta kontrakt får ej utan jordägarens medgifvande öfverlåtas på någon annan person.

5. Första infallande *vardag* efter Elna Eskilssons död tillfaller jordägendomen hemmansägaren utan lösen, men hvad frukträd som derpå då finns skall hemmansägaren vara skyldig att lösa efter tvenne godemäns värdering och äfven är han skyldig att betala om något är då på jordtomten utsått.

6. Köparne medgifva att om jordägaren skulle vilja lösa byggnaderna med etthundra /100/ kronor när Elna Eskilsson med döden aflidit så har han dertill riktighet, i annat fall skola de byggnaderna innan den 25 näst infallande mars efter Elna Eskilssons död borttaga, utan annan uppsägning.

7. Om arrendatorn ordentligt fullgör och efterlefver denna kontrakt så tillförsäkras henne en orubbad besittning under sin återstående lifstid, försäkras

Linneröd den 1 Juni 1896 nittiosex
Nils Andersson

Med förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig densamma i stadgad ordning fullgöra som ofvan
Elna Eskilsson

Denna kontrakt godkänner vi och tillförsäkras vår moder Elna Eskilsson att fritt och orubbad bebo våra ägande byggnader i Linneröd under sin återstående lifstid, dock skall hon underhålla byggnaderna. År och dag som ofvan

Salomon Ruthberg Amelie Olsson Elis Olsson

Riktigheten i denna kontrakt och egenhändiga underskrifter bevittnas af på en gång närvarande vittnen
Sven Thuresson Ola Nilsson
båda i Hyllstofta

Släktforskningsprogram

När man börjar släktforska upptäcker man hur mycket fakta, bilder och annat material som man samlar på sig, och då uppkommer frågan "Hur hanterar jag detta på ett bra sätt?". I denna artikel ska jag försöka redogöra för de vanligaste släktforskningsprogrammen på svenska.

När man är ny som släktforskare är kravet kanske mest att programmet ska vara användarvänligt och att man kan få en bra support om man inte förstår hur man ska göra. Man ska lätt kunna föra in personer och fakta om dem, samt enkelt kunna söka efter redan införda personer.

Därefter kommer nog önskan om att kunna presentera sina forskningsresultat på ett lättförståeligt sätt. Man kan göra olika utskrifter med eller utan bilder och ofta göra sina egna inställningar. Jag tror att med alla programmen kan man göra en HTML-presentation som du kan lägga på en hemsida eller en CD.

Utöver detta finns det en mängd möjligheter som jag ska berätta mer om.

Om man vill byta program eller ha fler släktprogram, t.ex. för att göra snyggare utskrifter, kan man exportera en GEDCOM-fil från sitt program och importerar den i det andra programmet. Tänk på att ett av programmen ska vara huvudprogrammet där du för in ny fakta, så att du inte för in lite i det ena och lite i det andra. Det har jag av misstag gjort när jag använder min bärbara. Man bör göra backup direkt, samt föra in fakta i den andra datorn/programmet - **innan** man för in mer där.

För ett år sedan gjorde GeneaNet en undersökning bland sina medlemmar

om vilka släktprogram de använder. Disgen segrade på 35,8%, tätt följd av MinSläkt på 31,1%. Dessa två var överlägset populära, först därefter kom Holger på 8,6%, följt av en massa andra program. Därför börjar jag med DISGEN.

DISGEN - ett användarvänligt program

DISGEN är ett släktforskarprogram som utvecklades av medlemmarna helt ideellt.

För nybörjare

Programmet är lätt att använda för nybörjare och man får en bra handledning i A4-format till. Dessutom finns det ett 60-tal faddrar som gratis ställer upp och hjälper till. Man har även ett forum där man kan fråga och diskutera med andra användare. I medlemstidningen Diskulogen finns artiklar om programmet, och på hemsidan kan man läsa gamla artiklar.

På flera orter anordnas DIS-träffar och kurser i DISGEN. Programmet kostar 750 kr, men man måste vara medlem och 2010 var den avgiften 130 kr. Som medlem får man även tillgång till databaserna Disbyt och Dispos. Allt detta sammantaget gör säkert att DISGEN är så populärt. Man kan hämta hem en demoverision för att testa programmet. Den är begränsad till antalet personer, så det är inget alternativ som ett gratisprogram.

För erfarna

Vad erbjuder då DISGEN erfarna släktforskare? DISGEN har en ortsdatabas som hjälper dig att placera en församling i rätt län och den kan visa på en karta var din släkt har varit bosatt. Du kan själv bygga ut databasen genom att lägga till byar, gårdar, torp m.m. samt bilder och information om dessa.

Här finns färdiga kontroller och statistiska beräkningar som medelålder etc. Du kan även skapa egen statistik. Genom att lägga till information om en person (en s.k. flagga) kan du sedan använda denna för sökningar. Du kan då t.ex. ta fram alla som var musikaliska, hade ett tekniskt yrke, var mörkhåriga etc. (beroende på vad du själv har lagt in för möjligheter). Programmet har även en kalender för att kontrollera datum, t.ex. vilket datum var den 15:e efter trefaldighet år 1735?

Du kan enkelt dela med dig av din forskning och hitta andra som forskar på samma släkt genom att skicka dina fakta till DISBYT.

Hemsidan finns på www.dis.se.

MinSläkt

- ett fungerande gratisprogram

MinSläkt är ett svenskt släktprogram som delvis är helt gratis och laddas ner från www.dannbergdata.se. Man får direkt ett fungerande program även om du inte kommer åt alla funktionerna. Det kommer även upp ett meddelande att det är en gratisversion med jämna mellanrum. För endast 350 kr köper man en licens och får då tillgång till hela programmet.

Programmet har, förutom vanliga inmatningsfunktioner, även en kalender och en katalog över samtliga personer i arkivet. Man får automatiskt släktskap mellan två godtyckliga personer och man kan enkelt koppla egen dokumentation till personer i arkivet. En trevlig sak är att man kan skriva ut en sammanställning av alla bilder i form av ett fotoalbum.

Jan Granath har i sin blog på (<http://slaktforskning.blogspot.com>) skrivit om MinSläkt att det är ett välgjort program med strålande grafik och som dessutom är lätt att förstå.

HOLGER

- ett enkelt och kraftfullt program

Holger är ett svenskt släktprogram som har funnits i omkring 20 år och det säljs av Holgerdata i Jämtland.

Man kan även här ladda ner en demo-version (endast 100 personer) på hemsidan www.holgerdata.se och studera programmet.

Jag har inte provat programmet utan läser fakta på deras hemsida. Programmet verkar likna DISGEN i mångt och mycket. De erbjuder olika utskrifter med flera valmöjligheter. Jag upptäcker att man kan skriva ut direkt i pdf – det är enkelt när man vill skicka forskning med e-post.

En annan intressant detalj är att man kan samla uppgifter om personer som inte behöver vara släkt med varandra, exempelvis alla som bott i samma by eller socken.

Holger kan sortera och lista material efter en mängd olika kriterier.

Räknar ut statistik

Holger kan automatiskt beräkna en mängd statistiska uppgifter om personerna i en databas. Du får veta medellivslängd, genomsnittligt antal barn, medelålder vid första vigseln och första barnet samt genomsnittligt antal äktenskap. Vidare kan frekvenstabeller presenteras över alla inmatade uppgifter (förnamn, efternamn, födelseorter, yrken etc). Du får exempelvis snabbt ut en tio-i-topp-lista över förnamnen eller efternamn. Holger kan också göra listor över de personer som levtt längst, fått flest barn, gift sig yngst, blivit mor vid högst ålder etc. Det är också

möjligt att göra statistik och frekvenser på ett urval, exempelvis alla födda under 1700-talet.

Holger har en trevlig skärmbild där man kan visa en detaljerad antavla i 4 generationer. I DISGEN får du många generationer, men bara namn och årtal.

Enkelt att använda

Enligt hemsidan är det bästa med Holger att det är mycket lätt att använda. Man behöver inte gå någon kurs (*kanske en pik till DISGEN, min anm.*), det är bara att installera programmet och börja skriva in förfäderna.

Holger har ett flertal nyttiga tillbehör, små inbyggda uppslagsverk som snabbt ger dig hjälp och råd. En latinsk ordlista gjord speciellt för släktforskare, register över alla församlingar i Sverige och Finland, en historisk almanacka och Sveriges Släktforskarförbunds namnlista med uppgifter om ursprung och rekommenderad stavning för närmare 800 förnamn.

Jag upptäcker att det finns två webbtjänster; Holgerklubben som är ett forum för frågor och tips, och WebbHolger som gör det möjligt för flera personer att arbeta med samma databas via Internet. Intressant!

Du kan ha en enorm mängd individer i Holger - 1,5 miljoner individer i varje databas och hur många databaser som helst.

Programmet kostar 795 kr när man laddar ner det direkt från webbplatsen och 895 kr om man vill ha en CD hemskickad.

WinFamily

enkelt program med många utskrifter

Enligt hemsidan www.winfamily.com/se/winfamily.html är den nya versionen av programmet det mest moderna, användarvänliga högkvalitetsprodukt på marknaden. Det verkar ju bra, men jag känner inte till programmet. Jag läser vidare på

hemsidan. Man kan snabbt komma igång och om man får problem är det bara att trycka på F1-tangenten överallt i programmet.

Utskrifter

Man kan göra en mängd olika utskrifter bl.a. släktträd och sol och man kan även designa sina egna utskrifter. Det kanske är den stora fördelen med detta program.

Några intressanta funktioner som jag upptäckte var att man kan klicka, dra och släpa personer in i ett familjeträd och att programmet har enkla import- och exportrutiner

Hemsidor

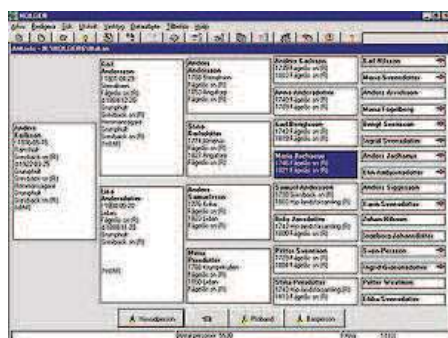
På hemsidan kunde man klicka för att se exempel på hemsidor och då kunde man rulla sig ner mellan en mängd olika personers foton och fakta. Det såg först lite rörigt ut, men är kanske överskådligt. Det kändes bra att rulla mellan personerna.

Man kan ladda ner en demo-version och använda den fullt ut i 21 dagar. Om man inte vill fortsätta med WinFamily, så kan man spara ner en GEDCOM fil av sina data, som man sen kan överföra till ett annat program. Pris är 999 kr.

Anarkiv

enkelt program med många möjlighet för erfarna

Anarkiv är ett annat svensktillverkat program. Jag har provat programmet, men det var för flera år sedan, så fakta om programmet har jag hittat på www.anarkiv.com. Det finns de vanliga funktionerna, men några intressanta saker hittade jag. Programmet har en ny enkel Klipp-och-Klick-metod för att registrera personer direkt från databaserna Sveriges Dödbok, Sveriges Befolkning m.fl. Inget behöver skrivas, endast ett klick för att kopiera i t.ex. Dödboken och ett klick i Anarkiv och uppgifterna registreras direkt. Dessutom kan

man länka valfria dokument direkt i alla inmatningsformulär. Det verkar användbart.

Det står att man kan variera utskrifterna och även få dem i färg. Det finns olika ramar och rutor i tavlorna och man kan ändra stil m.m. Dessutom kan allt fås i HTML om man vill lägga det på sin hemsida.

Anarkiv använder Microsoft Access dataformat, vilket gör att data är säkrade för framtiden. Det innebär dessutom att man som användare kan göra egna bearbetningar på data om man så vill, man kan vidare exportera och använda data i andra program, som Word och Excel osv.

Flera språk kan hanteras parallellt i programmet och utskrifter kan göras på valfritt språk. Hela programmet kan med lätthet översättas till annat språk för den som så önskar.

Som tillbehör finns en fullständig databasförteckning över Sveriges län, kommuner och församlingar genom tiderna. Vidare finns en kalender för åren 1 till 2500 och en databas över vanliga svenska dopnamn.

Det finns en gratis light-version utan begränsningar i antal eller storlek, men som inte har alla funktioner bl.a. hantera bilder, göra inställningar, fler utskriftsmöjligheter.
Pris 900 kr.

Just nu finns ett erbjudande att köpa med 40% rabatt, dvs för 540 kr om man är medlem i en släktförening och att man går med i Anarkivs grupp på Facebook. Där ligger programmets diskussionsplats gratis och färdig att användas direkt.

ANDATA

enkelt och billigt

På <http://andataw.se> hittar man programmet Andata som har funnits sedan 1988. Enligt hemsidan är pro-

grammet uppskattat pga att det är enkelt att använda. Det har klara lättfattliga menyer, välplanerade utskrifter, lättlästa ansedlar och familjedata samt olika modeller på antavlor och stamtavlor. Programmet hanterar både bild, video och ljudfiler och kan skriva HTML.

En demoversion, som är spärrad för 30 personer, finns för nerladdning. Pris 200 kr vid nerladdning och 325 kr på CD.

Kyrkbok – bra för att registrera, men långsamt

På hemsidan www.kyrkbok.se hittar jag fakta om nästa program som tidigare hette Släktdata bearbetning. Där står bl.a. att de flesta släktforskningsprogram är mycket bra på att visa personer och deras relation till varandra och att senare på olika sätt kunna visa upp detta på bildskärm eller papper. Men man får inget stöd för att kunna registrera alla uppgifter som hittar i olika källor på ett systematiskt sätt.

I programmet skriver man ner det man hittar i husförhörböckerna, stavar namnen såsom det står i böckerna. På samma sätt med det man finner i födelse, flytt, vigsel och dödböckerna. Eftersom allt man hittar olika uppgifter som kan kopplas till en person/relation, så får man en grund för alla personuppgifter, dessutom så ser man lätt var man har fått uppgifterna ifrån.

Husförhörssidorna kan kopplas till fastigheter, vilket gör att man kan se vilka som har bott på en gård genom tiderna och hur gårdar har delats upp och slagits ihop. Så för bygdeforskare är programmet ett måste. Det roliga med släktforskning är ju varje uppgift som man hittar och här kan det mesta dokumenteras.

Person och relationsuppgifter kan exporteras via Gedcom-format till andra släktforskningsprogram.

Detta särskilt om man vill få bra utskrifter. Ett bra program för detta ändamål är Min Släkt. Programmet har mycket möjligheter men det är inte så snabbt, detta gör att bör dela upp sina utforskningar i flera delar om det är möjligt. Om man har mer än 2000 personer så går programmet betydligt långsammare. Det kräver bildskärmsupplösningen 1024 x 768 eller högre.

Jag har läst om programmet Legacy på www.legacysvenska.com. Det är ett amerikanskt program och det finns i en gratis version och en "Deluxe Edition" som har fler funktioner.

I programmet kan man välja bland olika språk varav svenskan är ett av dem. I nuläget är inte riktigt allt översatt till svenska. Om det saknas en svensk översättning visas den engelska texten. Pris från \$ 29.95.

Personal Ancestral File - gratis

Family Search dvs mormonerna har ett gratis släktprogram som heter Personal Ancestral File (PAF) och som man kan ladda hem på www.familysearch.org. På hemsidan www.genealogi.nu har Sven Luthman gratis lektioner i programmet om man registrerar sig.

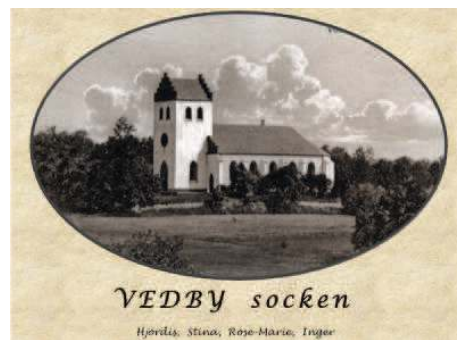
För Mac finns bl.a. GEDitCOM och Reunion. Föreningens ordf. Bengt Emgård använder dessa program, och Macanvändare är välkomna att kontakta honom för information.

**Skicka e-post till:
bengt.emgard@pobox.com**

Utöver dessa finns det många släktprogram som enbart är på engelska.

Lena RE

Föreningsmöte - Gårdarna och torpen i Vedby

gården, Vedby nr 3, Flenshuset och Forsmöllan.

Fotona utgjordes av mängder med olika motiv. Vissa var bara bilder på byggnaderna men de flesta visade upp familjer och ögonblicksbilder i arbetet. Vi såg t.ex tvätterskor med sina klapprån som bankade tvätten vid Forsmöllan och inte att förglömma "Brännvins-Oscar" som per cykel hämtade brännvinet i Röstånga och sedan hade "rullande försäljning". Med tanke på den stora lasten han hade på sin cykel var det kanske säkrast att han inte tog alltför många "smakprov" på sina varor. Där fanns arbetare vid torvmossen och Karl "Slaktare" Svensson i full färd med grisslakt på någon gård och bilder från toffelmakarens i Linnestofta. Vi

Att få se bilder och höra om de gamla torpen och gårdarna i Vedbys cirka 25 olika byar var något som tilltalade många. Onsdagen den 10 nov var salen på 47:an i det närmaste helt full av intresserade åhörare. Efter det att Bengt E. hade hälsat oss välkomna tog **Stina Nilsson** och **Hjördis Nilsson** oss med på en "resa" genom åren och gårdarna.

Allt började en gång med att det bildades en studiecirkel där förutom Stina och Hjördis även Inger Nilsson och Rose-Marie Ekberg deltog. De hade som målsättning att kartlägga torp och gårdar i Vedby gamla socken vad beträffar belägenhet och vilka som hade bott där.

Man kan bara ana sig till vilket gigantiskt arbete i husförhörlängder, mantalslängder, gamla kartor och mängder av andra dokument som ligger bakom dokumentationen i alla pärmar som nu finns samlade i våra lokaler. Dessutom har de gjort drygt 30 torpvandringar och tagit fram mängder med fotodokumentation varav en del visades ikväll, som ett fint bildspel, genom Bengt Emgårds dator. Vidare möjliggör de det för allmänheten att enkelt få tillgång till materialet genom att de lägger in allt i *Bygdeband*.

De har så här långt kartlagt 4 stycken släktgårdar, över 200 år inom samma släkt, nämligen Trulsson, *Övad 2*, Nilsson, *Ishult*, Tuveesson, *Hillarp* och Nilsson, *Hyllstofta*. Inventeringen av släktgårdarna skedde delvis i samarbete med JUF (Jordbrukare-Ungdomens Förbund).

Bildspelet innehöll 160 bilder dels av foton men även av "gåramålningar". Där fanns bl.a. målningar av Bäcka-

Bengt, Hjördis och Stina berättar och visar bildspel.

såg Stinas far och farföräldrar i full färd med tröskning och även Stinas far som chaufför vid vedkörning i Bjärröd på 1920-talet. Som kuriosas kan nämnas att han själv hade satt dit en fönsterruta ovanför "instrumentpanelen" för att stoppa vinddraget i möjligaste mån. Lastbilen han körde var nämligen inte utrustad med sådana finesser som rutor eller för den delen hytt heller.

I den fortsatta bildkavalkaden passerar vi gamla ålderdomshemmet i Ankarlöv, idag den s.k. kommungården, som nu är Hjördis hem och nog inte skulle kännas igen i dagens utförande av de åldringar som bodde där förr.

Nästan på alla bilder som visas kan man höra kommentarer av igenkännanden av ett eller annat slag. Någon känner igen platsen, huset eller känner någon som bott där eller, som i en del fall, har en far eller morfar eller någon annan släkting på någon bild.

Det känns oerhört viktigt och väldigt tillfredsställande att vår historia dokumenteras på detta sätt och att det finns människor som är beredda att lägga sin fritid på att forska fram alla data omkring det till glädje för oss alla. Tack alla ni som jobbat med detta.

Eivor

Vedkörning i Bjärröd i mitten av 1920-talet. Gunnar Axelsson, Olof Danielsson och Otto Nilsson.

Gåramålning av Forsmöllan 1880.

Släktforskardagen

Lördagen den 9 oktober samlades ett 40-tal deltagare till släktforskardag med anbyte på "47:an" i Klippan. Tillsammans med flera av våra egna duktiga forskare fanns även Peter Wallenskog, en av Genlines grundare, på plats för att hjälpa till med råd och tips och hjälp att hitta på internet. Vårt gedigna fotoarkiv fanns där för den som kände för att leta efter bilder och uppkopplade datorer fanns tillgängliga för den som inte hade egen med sig. Förmiddagen rann snabbt undan med avbrott för fika där samtalsämnen sannerligen inte saknades vid borden. Efter fortsatta studier i böcker och vid datorer samlades vi till en synnerligen superb lunch och därefter bänkade vi oss för att höra Peter Wallenskog tala om "Släkt och Hembygdsforskning på internet".

Jag försöker att nedan kortfattat sammanfatta det Peter pratade om.

Genline har ju funnits ett antal år nu och kyrkböckerna i Sverige har successivt digitaliserats och gjorts tillgängliga på internet. Det mesta materialet har dock funnits endast fram till 1897 men nu finns även tillgång till en hel del SCB material över födde, vigda och döda fram till 1937.

Bygdeband är ett gemensamt projekt mellan Genline och föreningar anslutna till Sveriges Hembygdsförbund. Det är en interaktiv databas som ägs och drivs av Genline Holding AB. Bygdeband innehåller detaljerade beskrivningar om personer och platser samt bilder

som de olika hembygdsföreningarna kostnadsfritt kan lägga in och därmed digitalisera sina arkiv. Än så länge är det långt ifrån alla Hembygdsföreningar som har lagt in sitt material men förhoppningen är att allt fler ansluter sig, vilket skulle ge både släktforskare och medlemmar i hembygdsföreningar en stor, gemensam databas att hämta kunskap ur. (Om Bygdeband: Se även Barbro Andrells artikel i Åsbo Släktblad nr 1-2010)

Familjeband.se är en plats på internet som är uppbyggd på möjligheterna att bygga familjeträd. Den drivs av Genline sedan 2008 och är kostnadsfri. Det krävs heller inget abonnemang på Genline för att få använda den. Om man är privat användare når man Bygdeband via sidan Familjeband.se.

GIDx-projektet är ett samarbete mellan Genline och DIS (föreningen för datorhjälp i släktforskningen) där medlemmar i DIS indexerar husförhörlängderna i Genlines digitala bildarkiv på så sätt att de skriver in namnen på torp, gårdar och byar etc. Namnen som skrivs in blir sen sökbara i Genline FamilyFinder via funktionen "Sök Plats". Namnen blir dessutom möjliga att matcha med Bygdebands arkiv. När det finns en sådan koppling visas en grön Bygdebandssymbol i sökfönstret.

Om allt detta och lite till berättade Peter Wallenskog på ett medryckande och begripligt sätt och fick för detta en varm, uppskattande applåd. Sedan väntade en eftermiddagsfika med goda, hembakade kakor innan vi efter en givande dag gav oss ut i det strålande höstvädret.

Eivor

Peter Wallenskog visar Bygdeband för intresserade åhörare.

NU ÄR DEN HÄR - SVERIGES DÖDBOK 1901 - 2009

Nu finns Sveriges dödbok nr 5 med material från 1901 - 2009 i Rötterbokhandeln www.genealogi.se.

Denna utgåva är kompletterad med 2,5 miljoner avlidna för perioden 1901 - 1946, som frivilliga släktforskare har registrerat i projektet "Namn år de döda". Detta är inte alla - det saknas ca 30 %. Från 1947 finns samtliga döda. För åren 2007 - 2009 har tillkommit 272.000 avlidna sedan förra utgåvan.

Totalt innehåller denna DVD 7.880.000 poster varav det även kan förekomma enstaka poster 1895 - 1901.

Medlemspris 525 kr.

Föreningsmöte - Lantmäteriets kartskatt

Onsdagen den 8 sep hade vi ett mycket uppskattat föreningsmöte. Bengt-Olof Käck berättade för mer än sextio intresserade åhörare om Lantmäteriets digitala arkiv. Han har arbetat som lantmätare och avslutade sin karriär vid Lantmäteriet med att leda utvecklingen av dessa arkiv.

Numera är han pensionär och reser runt och visa hur man hittar på Lantmäteriets hemsida www.lantmateriet.se. Här finns mer än en miljon historiska kartor från hela Sverige!

Arkiven digitaliserades för att minska på slitaget av kartorna, effektivisera handläggningen samt öka tillgängligheten. Varje månad har sidan 20 – 30 000 besök.

Det finns kartor från åren 1628 fram till 1928. Pga personuppgiftslagen är nyare kartor inte tillgängliga på Internet, men besöker man ett Lantmäterikontor får man tillgång till dessa.

TRE OLIKA ARKIV

Viktigt att veta när man ska söka efter kartor är att det finns tre olika arkiv; **Lantmäterimyndigheternas arkiv**,

Bengt-Olof Käck från Lantmäteriet

Lantmäteristyrelsens arkiv och **Rikets allmänna kartverks arkiv**. Kartor har upprättats när något har inträffat t.ex. ett skifte av något slag. Om inget har hänt i byn finns det kanske ingen karta.

1. Lantmäterimyndigheternas arkiv innehåller alla de förrättningsakter samt planer och andra markreglerande bestämmelser som framställts från 1700-talets mitt och fram till idag. De upptar motsvarande ett tunnlands arkivyta.

2. Lantmäteristyrelsens arkiv innehåller ett urval av historiska kartor från 1600-talet och framåt i tiden. Detta arkiv började på 1600-talet med att Anders Bure fick uppdraget att göra **geometriska jordeböcker**. Det var detaljerade kartor över gårdar, byar och städer. Här finns även kartor som upprättats vid Storskifte eller Laga

skifte samt läns- och sockenkartor.

Inledningsvis förvarades dessa kartor på slottet Tre Kronor. Lyckligtvis hade de flyttats till Kungsträdgården ett par år före det att slottet brann. Kartorna över Skåne är lite senare eftersom inga danska kartor finns i arkivet.

3. Rikets allmänna kartverks arkiv RAK innehåller bl.a. Generalstabskartan, Häradsekonomiska kartan och Ekonomiska kartan gällande för 1800 - 1900-talet.

ÖVRIGA ARKIV

Utöver dessa finns det även bl.a. flygbilder fr. 1930-talet som ska skannas.

Sökning på Historiska kartor

Här finns kartor från åren 1628-1928. Nyare kartor visas inte pga personuppgiftslagen. Om man besöker ett lantmäterikontor kan man få se på dessa kartor.

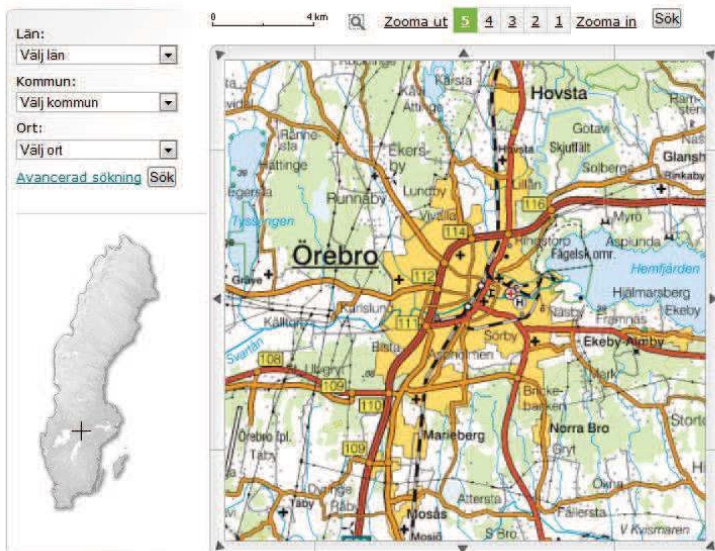
För att kunna titta på kartorna behövs en särskild bildläsare, en **DjVu-plugin** som man måste ladda hem. Det är gratis och man behöver bara göra det första gången.

Om du har Windows Vista fungerar inte Internet Explorer så bra på denna hemsida. Då kan man gratis ladda hem Mozilla Firefox och använda den istället.

Historiska kartor

Valj ett område via rullisterna och/eller zooma in i ett område i kartbilden. Klicka på sök så presenteras en träfflista med historiska kartor för det valda området.

Man kan söka på två olika sätt - **Sökning via kartan** eller genom **Avancerad sökning**. Det förstnämnda är inte heltäckande och i avancerad sökning bör man veta i vilket arkiv man vill söka.

Sökning via kartan

Välj län/kommun och ev ort i rullisten. Zooma in i kartan genom knapparna nedanför kartbilden eller med förstoringsglaset. Se till att

Län:
Välj län

Kommun:
Välj kommun

Ort:
Välj ort

[Avancerad sökning](#)

ortnamnet som du är intresserad av visas i rutan annars får du ingen träff på det. Ibland blir det för många träffar. Då får du zooma mer. Klicka på Sök och du får förhoppningsvis upp olika förslag på kartor i alla tre arkiven.

Avancerad sökning

Först väljer du vilket av de tre arkiven du ska söka ur; **Lantmäterimyndigheternas Arkiv (REG)**, **Lantmäteristyrelsen (LMS)** eller **Rikets Allmänna Kartverk (RAK)**. Därefter väljer du län och kommun eller socken och traktnamn. Man kan välja mellan vilka årtal man ska söka.

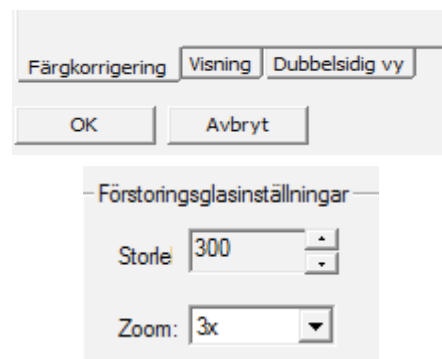
Bäst är att börja med Lantmä-

teristyrelsens arkiv och då väljer man Kristianstads/Malmöhus län (*inte Skåne län*) för detta är ett avslutat arkiv.

I Lantmäterimyndigheternas arkiv är det bäst att välja socken – inte kommun. Här finns det protokoll och olika handlingar.

Förstoringsglas

En mycket användbar funktion är Förstoringsglaset. Tryck på Shift-tangenten och ett förstorat område visas vid markören (handen). Behåll Shift nertryckt och flytta markören och den förstorande rutan. Storleken på rutan kan du ändra så här: Högerklicka i bilden och välj Hjälp och därefter Inställningar. Välj fliken Visning i nedre kanten av fönstret som öppnades och ändra Förstoringsglasinställningen till en större storlek, förslagsvis 300 med 3x zoom.

Lena RE

“Tre Skräddarfamiljer i Färingtofta”

är titeln på en ny bok av **Gertrud Lindberg** i Lund, mångårig medlem i vår förening.

I boken berättar Gertrud på ett levande sätt om sin släkt i Färingtofta, och om skräddaryrket som “gått i arv” i flera generationer.

Bokens första kapitel handlar om “Den yngre familjen i Rögnaröd”, **Hjalmar Eländer Cedergren** och **Karolina Sandberg**.

Vi får följa makarna från unga år, men Gertrud berättar också om livet i bygden runt förra sekelskiftet.

Nästa kapitel handlar om “Den äldre familjen i Rögnaröd” **Nils Persson Eländer** och **Cecilia Grönberg**. Här får vi ta del av både Nils och Cecilias liv, men också deras respektive familjer berättar Gertrud om.

I sista kapitlet får vi lära känna “Familjen i Aggarp och Anderstorp”, **Per Nilsson** och **Else Svendsdotter** där hela släktberättelsen har sin början. Som avslutning finns en mängd fina fotografier från fest och vardag i Färingtofta socken.

Boken finns att köpa hos släktforskarföreningen.

Barbro Andréll

EMIGRANTTIPS

Hej!

Till våren (30/3) tänker jag berätta lite mer om hur man letar släkt i USA. Då får den som vill lämna en lapp med information om sin släkting. Under kvällen kommer jag att välja ut några och använda dem som sökexempel.

Är du intresserad så skriv fullständigt namn, födelsdatum, födelseförsamling och datum från utvandringen. Skriv även varifrån personen utvandrade.

Om personen utvandrade tillsammans med någon t.ex. med make/maka, barn, så skriv även deras namn.

Lämna lappen när du kommer till 47:an samma kväll, så får vi se vad vi hittar.

Om du vill söka dina släktingar i USA är www.ancestry.se ett alternativ som många, däribland jag använder.

Ibland ser man erbjudande om

ett billigare alternativ för abonnemang på Ancestry. Det kallas för den svensk-amerikanska emigrantsamlingen.

Välj inte detta alternativ, för då hittar du inte mycket.

Du behöver World deluxe-medlemskap för 299kr/månad.

Tänk på att det finns enormt mycket folk i USA, så det finns många personer med samma namn. Dessutom är det inte svensktalande släktforskare som försöker läsa vad det står i de gamla folkräkningarna. Använd all tänkbar fantasi när du söker! Nilsson kan bli Nilson, Nelson, Nielson, Neilson osv.

Leta i bouppteckningar

Om föräldrarna levde när personen emigrerade kan man i bouppteckningar efter dem kanske hitta bostadsort och döttrars efternamn efter giftemål.

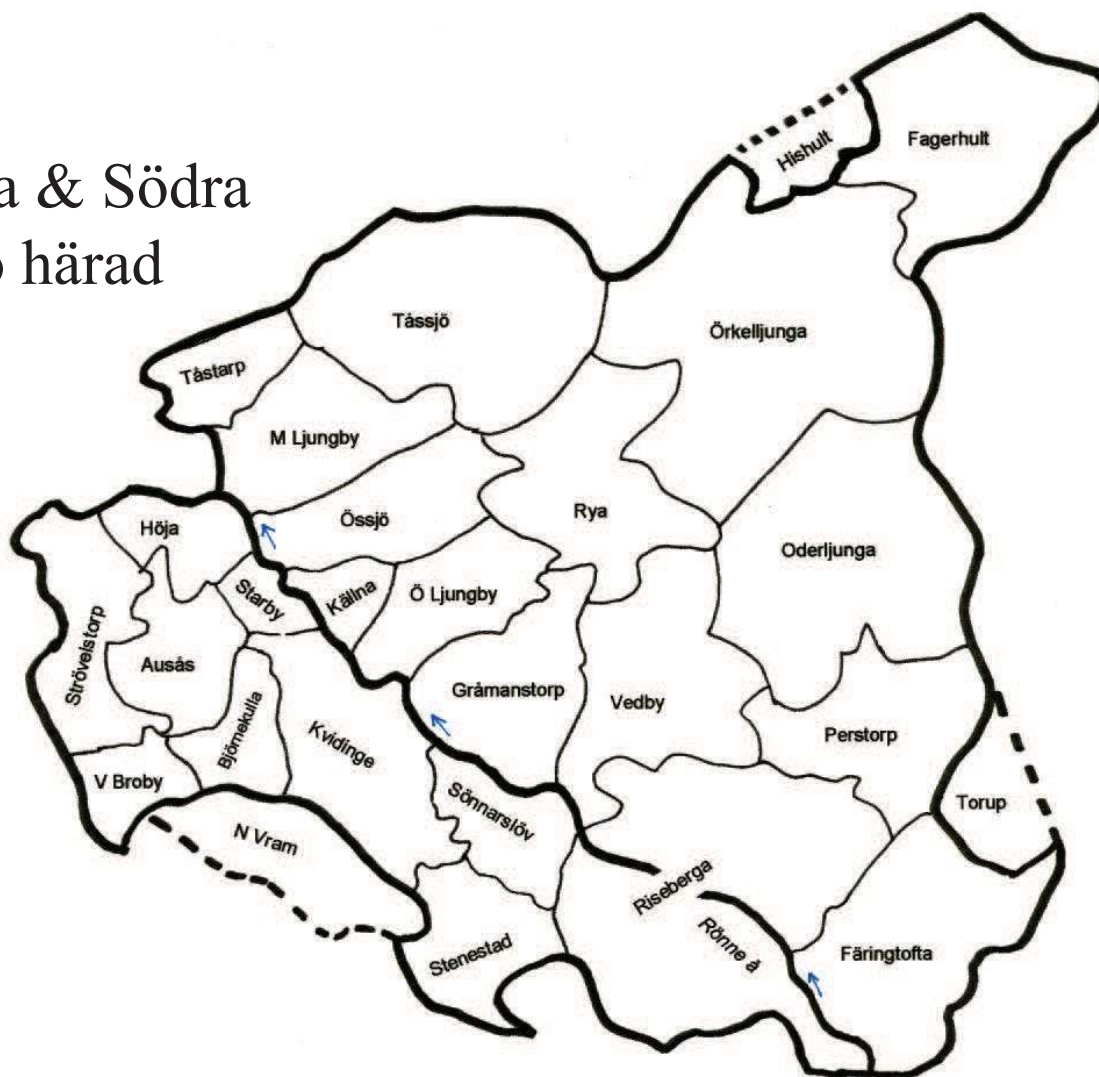
Lena RE

GÖINGETRÄFF

Torsdagen den 24 mars 2011 mellan kl. 13-20 är det träff i vår lokal. Fika serveras till självkostnadspris. Kontaktperson: Roger Ragnarsson tel. 0435-212 91 eller roger.ragnarsson@hotmail.com

GÖD JUL

Norra & Södra Åsbo härad

Program våren 2011

Lör. 19/2	kl.13.00	ÅRSMÖTE och därefter visar Anders Ekstrand intressanta träföremål och berättar om "Skogen - den fattiges rock".
Ons. 2/3	kl.19.00	FÖRENINGSMÖTE. Bertil Sandström berättar om legendariske "Bildsköne Bengtsson - Bland tjyvar och dynamitgubbar".
Ons. 30/3	kl.19.00	FÖRENINGSMÖTE. Vår egen Lena visar och ger tips om hur man hittar uppgifter om emigranter med hjälp av "Ancestry". Tag gärna med fakta och frågor om "dina" emigranter.
Ons. 4/5	kl.19.00	Vårutflykt till Hovdala slott. Guidad visning - kostnad 70 kr. Anmälan via vår Hemsida eller på tel. 0435-711990. Medtag egen fika. Samåkning kl. 18.00 från polishuset, Klippan.

Öppet Hus

måndagar	kl.13-16	17/1, 31/1, 14/2, 28/2, 14/3, 28/3 och 11/4
fredagar	kl.13-16	21/1, 4/2, 18/2, 4/3, 18/3, 1/4, 15/4 och 29/4
söndagar	kl. 9-12	30/1, 6/3 och 3/4

Alla aktiviteter är på Studiegården 47:an, Storg 47, Klippan
Se även vår hemsida (www.aasbo-gen.com) och HD / NST